

Toldreformen. Flere Talere have udtalt, at Tiden er ikke kommen til at tage dette store Spørgsmaal op, og at det vil være nødvendigt først at se, hvilket finansielt Resultat de vedtagne Skattelove ville vise. Dette falder ganske sammen med min Opfattelse. Regeringen agter ikke i indeværende Samling at fremsætte noget Forslag om en almindelig Toldreform. Hvorvidt det vil kunne ske i næste Samling, er det ikke gørligt at sige; jeg kan ikke i Øjeblikket overse, om Betingelserne derfor ville være til Stede, men det forekommer mig ikke umuligt. Det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) benyttede imidlertid Lejligheden til at anbefale, at jeg uden Tøven skulde iværksætte de forberedende Arbejder til Fremsættelsen af et Toldreformforslag. Særlig fandt han det ønskeligt at foretage Undersøgelser med Hensyn til Beskyttelsens Virkning, idet Forholdene for Industri og Haandværk skifte fra Aar til Aar, og at det vil være af megen Betydning at have et paalideligt Materiale ved Haanden, der giver saa nøje Oplysninger som muligt om Industriens Tilstand og Arbejdsvilkaar i Øjeblikket. Jeg skal dertil sige, at det er paalagt de overordnede Toldbedsmænd at følge med opmærksomt Øje alt, hvad der i saa Henseende foregaar; og at indsamle Oplysninger om de Forhold, som komme inden for deres lagttagelseskreds. Men uagtet den Slags Oplysninger jo ganske vist kunne have deres Nytte for Regeringen, er jeg noget i Tvivl om, hvorvidt de eller overhovedet nogen Slags Statistik, naar det kommer til Stykket, vil udøve nogen virkelig Indflydelse paa, hvorvidt hver enkelt vil stille sig mere eller mindre frihandelsvenlig eller beskyttelsesvenlig. Ganske særlig forekommer det mig, at det ærede Medlems Udtalelser — sikkert meget mod hans Hensigt — ikke just tjente til Støtte for Kravet om en almindelig Toldreform. Det ærede Medlem udtalte, at de Oplysninger, som Toldkommissionen i sin Tid har fremskaffet, nu ere meget forældede og vilde nu være ganske ude af Stand til at afgive en brugbar Vejledning for, hvorledes disse Spørgsmaal skulde behandles nu. Naar man nu erindrer, at Toldkommissionen afgang sin Betænkning i 1896, og at en Toldreform, hvis en saadan var bleven gennemført paa Grundlag af denne Betænkning, ikke kunde være traadt i Kraft før tidligst for 5—6 Aar siden, saa er det unægtelig noget discouragerende at erfare, at det Materiale, hvorpaa denne Toldreform skulde være bygget, allerede

nu vilde have været fuldstændig forældet. Det synes, at man deraf maa drage den Slutning, at i saa Tilfælde vilde ogsaa den Toldreform, som da var vedtagen, og som var bygget paa det Materiale, være fuldstændig forældet. Og hvis jeg turde drage en Slutning deraf for Fremtiden, saa maatte det være den, at om andre 5 Aar vil den Toldreform, som man vilde foretage paa Basis af de Oplysninger, der nu kunde fremskaffes, ogsaa være forældet. I saa Fald vilde man enten være stillet overfor den Nødvendighed hvert 5te Aar at gøre Toldloven om, eller ogsaa kunde man, saa synes det mig, ligesaa gerne blive ved det, man har. Det, at foretage en Toldreform hvert 5te Aar, skræmmer mig nu i og for sig ikke, ganske vist forekommer det mig at være en fuldstændig Umulighed hvert 5te Aar at foretage en generel Toldreform; thi den Uro og Usikkerhed i alle Forhold, som dette vilde medføre, vilde være langt værre for det økonomiske Liv, end det vilde være at beholde den Toldlov, vi nu have haft gennem 40 Aar. Men jeg kunde ikke blot tænke mig, men anser det endog for ønskeligt, at man med kortere Mellemlum foretog partielle Revisioner af Toldloven, lempede den efter de givne Forhold og fjernede de i Øjeblikket mest iøjnefaldende Mangler. Det er ud fra denne Tankegang, at jeg to Aar i Træk har forelagt for Rigsdagen et Forslag om mindre Ændringer i Toldloven, et Forslag særlig sigtende til at fjerne enkelte af de mest iøjnefaldende Pletter i den nu gældende Toldlov, nemlig de Byrder, som hvile paa vort Lands Skibsfart og Skibsbygning. Dette Forslag, som jeg har forelagt to Aar i Træk, er imidlertid ikke blevet vedtaget af Rigsdagen. Ganske vist er det blevet vedtaget her i Folketinget, og det siger jeg Tak for, men nogen særlig stærk Stemning for det var der ikke her nede, og særlig stillede det ærede Medlem for Æbeltoft sig meget kølig over for det. I Landstinget har Forslaget ikke fundet effektiv Støtte fra noget af de politiske Partiers Side, og to Aar i Træk er det blevet liggende deroppe. Jeg kan ikke sige, at disse Erfaringer tale stærkt til Gunst for Gentagelse af Forsøget, og naar man altsaa hverken med fuld Tillid kan foretage en generel Toldreform, fordi Materialet svigter, og heller ikke er villig til at foretage en partiel Toldreform, saa synes Spørgsmalets Løsning mig efterhaanden at blive noget indviklet. I øvrigt vil jeg tilføje, at naar man netop i Øje-